

พยาธิปากขอในสุนัข

จิต วรรณตรี สพ. บ.

คณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์

พยาธิปากขอเป็นพยาธิที่พบในสุนัขและแมว โดยทั่วไป แต่จะพบมากในสุนัขนานพันธุ์หรือเมื่อนางสุนัขยังไม่โตหรือสุนัขที่เลี้ยงในที่สกปรก

พยาธิปากขอมีลักษณะเหมือนฝอยเส้น สีขาวใส มีหัวที่คล้ายเข็ม (Head) และหางที่แบน (Tail) มีขนาดความยาวประมาณ 0.4 มม. และความกว้างประมาณ 0.2 มม.

พยาธิปากขอสามารถติดต่อได้โดยการกินมูลของสุนัขหรือแมวที่มีพยาธิปากขอปนอยู่ หรือโดยการเลียขนซึ่งมีพยาธิปากขอติดอยู่

พยาธิปากขอจะฝังตัวในผิวหนังของสุนัขและแมว และจะดูดเลือดและเนื้อเยื่อของสัตว์เป็นอาหาร และทำอันตรายโดยการปล่อยพิษ (Toxins) ออกเพื่อทำลายเนื้อเยื่อ

พยาธิปากขอในสุนัขมีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า Uncinaria stenocephala (Nippostrongylus brasiliensis) มีลักษณะเหมือนฝอยเส้นสีขาวใส มีหัวที่คล้ายเข็มและหางที่แบน

พยาธิปากขอสามารถติดต่อได้โดยการกินมูลของสุนัขหรือแมวที่มีพยาธิปากขอปนอยู่ หรือโดยการเลียขน

พยาธิปากขอจะฝังตัวในผิวหนังของสุนัขและแมว และจะดูดเลือดและเนื้อเยื่อของสัตว์เป็นอาหาร และทำอันตรายโดยการปล่อยพิษ (Toxins) ออกเพื่อทำลายเนื้อเยื่อ

พยาธิปากขอในสุนัขพบได้บ่อยมาก โดยเฉพาะในสุนัขนานพันธุ์หรือเมื่อนางสุนัขยังไม่โตหรือสุนัขที่เลี้ยงในที่สกปรก

สุนัขที่ยังอ่อนอยู่ บางครั้งมันทำให้สุนัขมี
 อาการรุนแรงและอาจถึงชีวิตได้ เช่นในราย
 ที่สัตว์ไม่มีความต้านทานต่อพยาธิมาก่อนเคย
 เป็นคน อาการต่างๆ ที่ปรากฏบ่อยๆ ก็คือ
 โดทิต้าง อ่อนกำลัง และสัตว์ผอมมาก
 และถ้าหากมันมีอาการมาก ๆ ก็อาจจะมีอา
 การท้องมานปรากฏด้วย ถ้าตรวจดูโดทิต
 จะเห็นว่าเม็ดโดทิตขาวจำพวก Eosinophil
 มากกว่าปกติ (Eosinophilia) นอกจากนี้
 ถ้าตรวจดูหนังและขนของสัตว์ จะเห็นว่าขน
 นนแห้ง ค้านและแข็ง และในเวลาที่พยาธิ
 เหล่านี้เข้าไปในผิวหนัง ก็จะเกิดการอักเสบ
 เดิมขนหงามและหนวท้าว และบริเวณรอบ ๆ
 ริมฝีปากด้วย อูจจวระของสุนัขเหวดก็ม
 นามากกว่าเมื่ออูจจวระ และมักมีจุด
 คาวจิด แต่บางครั้งจะมีโดทิตปนกับน้ำเต็มหะ
 ออกมากับอูจจวระด้วย ซึ่งของอูจจวระโดย
 มากจะเป็นต้นน้ำตาตแก่หรือตา ทั้งนี้เนื่องจา
 การเปลี่ยนแปลงของสีของโดทิตซึ่งประปนอยู่
 กับอูจจวระ ในรายที่สัตว์มีอาการรุนแรง
 เวลาที่สุนัขขนนนั้นจะสังเกตเห็นขาหลังของ
 มันตั้งตรงอย่าง และบางรายจะมีอาการ
 คล้ายอำมะพาททซาหตั้ง เยื่อเต็มหะโดยทั่ว
 ไปซิด

การตรวจซากศพสัตว์ สุนัขที่ตายด้วย

ศัพยารินเมื่อเราผ่าซากศพสัตว์จะพบว่า ตัว

ได้แตกอกเต็ม และมัจดูโดทิตเล็ก ๆ เป็น
 ห้อยม ๆ โดยทั่วไปก็เยอบดูได้ เมื่อใช้ด้น
 มัดชุดออกมา บ้าย กระจกต ก็จะมี ศัพยาริน
 ปากขอมากมาย ศัพของมันมีต่าง ๆ กัน
 ตั้งแต่เล็กเท่าจนถึงตัวมัพ ศัพจะมีต้นน้ำตาตอ่อน
 ปนเหตอง ทั้งนี้เพราะเกิดการเปลี่ยนแปลง
 ทางไขมันขน (Fatty changes)

อาการบวมโตผิวหนัง ก็พบบ้าง

เหมือนกัน และบางรายมีท้องมานด้วย

การตรวจ โดยการตรวจอาการประ-

กอบกับการตรวจพิจารณาดูไซของ พยาธิ ใน
 อูจจวระ

วิธีการ ยาทใช้ถยพยาธิศัพกดมแบบ

ทุกชนิดสามารถกำจัดพยาธิปากขอได้ ทั้ง ด้น
 แคบตจะได้นานน้อยกว่ากันตามชนิดของยา
 และยาที่นับว่าได้ผลดีที่สุดคือ Tetrachlore
 thylene วิธีใช้ดังนี้: อดอาหารมอเช่นให้
 แคนา รุ่งเช้า 6.00 น. ให้ยาถ่ายน้ำมัน

Tetrachlorethylene ตามน้ำหนัก 0.2-0.3

ซซ ต่อน้ำหนักหนึ่งกิโลกรัม ได้ Capsule-

ให้กดนเข้าไปอย่าให้แตก 8.00 น. ให้ยาถ่าย

นำขนาด 1-2 ซอนโตะ ถ้าเป็นลูกสุนัขให้

เพียง 2 ซอนก้าแพ อาหารเข้างค สำหรับ

สุนัขอายุต่ำกว่า 1 เดือน ห้ามใช้ยาน นอก

จากนั้นห้ามใช้ในราย ที่เป็นโรคตับและโรค

ขาดธาตุแคลเซียม และการถ่ายพยาธิครั้ง

หนึ่งสามารถกำจัดพยาธิได้ 95%